

Melkquotum moet blijven vanwege fiscale verrekening

Gooien boerenbestuurders die pleiten voor afschaffing van de melkquotering de glazen in van hun achterban? Voor de gemiddelde melkveehouder namelijk, zal afschaffing een fikse fiscale aderlating betekenen. En is afschaffen gunstig voor Nederland, of juist niet? Twee leden van de Vereniging Agrarische Bedrijfsadviseurs schuiven 'aan tafel bij V-focus' om hun visie te delen.

Door: Geesje Rotgers
Foto: Twan Wiermans

De melkquotering verdwijnt mogelijk al voor 2015, ondanks het besluit van de Europese Commissie om die tot dat jaar te handhaven.

Nieuwe lidstaten zijn ontevreden over het quotum dat hun is toegewezen en verzetten zich fel tegen het stelsel. Daarmee sluiten zij zich aan bij het Zuid-Europese blok van tegenstanders – de melkveehouderij aldaar raakt steeds verder achterop. En Nederland? Het twijfelt. Agrarische bedrijfsadviseurs Adriaan Nooijen van ABAB en Karel Remmelink van Alfa Accountants en Adviseurs Wierden, beiden lid van de Vereniging van Agrarische Bedrijfsadviseurs (VAB), schuiven aan tafel bij V-focus en geven hun visie op de keuze die Nederland zou moeten maken.

Boeren gemakkelijk te beïnvloeden

Boeren lezen dezelfde agrarische bladen. En in die bladen worden dezelfde opiniemakers en bestuurders geciteerd. Boeren nemen de informatie dan al gauw massaal over, is de gedachte. Boerenbestuurders weten dat en maken er handig gebruik van. Ze hoeven maar een paar keer in de kranten te roepen dat het melkquotum verdwijnt en velen zullen de aankoop van quotum uitstellen in afwachting van een spoedige prijsval. En juist dat hebben zij met hun 'proefballonnen' voor ogen. Maar de ervaren bedrijfsadviseurs Nooijen en Remmelink geloven niet in kelderende quotumprijzen en evenmin in een spoedige afschaffing van het productiestelsel. Zij verwachten dat die zeker tot 2015 zal blijven – in welke vorm dan ook – en wellicht zelfs tot ver daarna.

Quotum blijft duur

Remmelink denkt dat het melkquotum duur blijft. "Het is al twintig jaar duur; waarom zou het nu ineens goedkoper worden? Het is en blijft een schaars product."

Ook Nooijen verwacht dat het quotum aan de prijs blijft. Het zijn de grote bedrijven die enorme stappen vooruit maken en het gros van het quotum opkopen. Zij bepalen de landelijke prijs. "Deze jongens, die dik geld verdienen met hun onderneming, betalen de prijzen die gelden. Een grote stap maken is voor hen wat telt. Bovendien geloven veel ondernemers in mijn Brabantse werkgebied niet dat het quotum wordt afgeschaft, maar dat het op een of andere manier nog waarde blijft houden. Zij investeren dus gewoon door in hun bedrijf." Volgens Nooijen zou het ook een slechte zaak zijn om te wachten met kopen, totdat de prijs onder een bepaalde waarde komt. "Dan kun je wel eens te laat zijn." Hij adviseert zijn veehouders dan ook gewoon quotum te kopen als zij een gezond koppel vee hebben, een jongveebezetting van meer dan 60 tot 65

KAREL REMMELINK

Agrarisch bedrijfsadviseur van
Alfa Accountants en Adviseurs,
Wierden

Foto: Gertjan Zevenbergen

procent en nog ruimte hebben in de huidige stal. "De bedrijven behalen dan kostprijsvoordeel, doordat zij hun huidige veestapel optimaal benutten; opgefokt jongvee kan dan worden aangemolken, bestaande koeien kunnen ouder worden en de vaste kosten kunnen worden omgeslagen op meer kg melk."

Geen invloed op grootte melkplas

Berekeningen van onder meer het LEI laten zien dat afschaffing van het quotumstelsel leidt tot dalende melkprijzen en een vergroting van de melkplas. Op basis van theoretische berekeningen klopt dit maar de praktijk zal waarschijnlijk anders uitpakken, is de gedachte. Het melkquotum is zo langzamerhand niet meer de productiebeperkende factor in Nederland, maar vooral de milieuregels en de toeslagrechten. Denk bijvoorbeeld aan de derogatieregeling. Als de hoeveelheid mest op grasland terugmoet, dan heeft dat meer invloed op de productie-omvang dan het quotum. Nooijen denkt ook aan arbeid als belemmerende factor. "Van de 23.000 melkveebedrijven van nu, zullen er straks nog 13.000 tot 14.000 over zijn. De teruggang gaat sneller dan velen denken." Hij verwacht dat de gemiddelde omvang van de bedrijven in 2015 rond 8 ton melk komt te liggen, en gezinsbedrijven doorgroeien naar 120 tot 150 koeien. Heel grote bedrijven verwacht hij nauwelijks. Qua arbeid moet de veehouder zijn bedrijf wel kunnen rondzetten. En de meeste melkveeouders zitten niet te wachten op nog meer werk. Ook Remmelink denkt dat de animo voor quotum zal teruglopen. "Er zijn weinig veehouders die kiezen voor een groot, industriematig

Over de VAB

De Vereniging van Agrarische Bedrijfsadviseurs (VAB) is een beroepsvereniging voor bedrijfsadviseurs die zelfstandig adviseren en denken vanuit de agrarische ondernemer. Anticiperen op ontwikkelingen in alle mogelijke sectoren en deze vertalen naar strategische adviezen zijn eveneens eigenschappen van de VAB-leden. De vereniging is erkend door de accountantsorganisaties NOvAA en NIVRA en telt inmiddels 450 leden. Alle informatie over de vereniging is te vinden op: www.vabnet.nl.

ADRIAAN NOOIJEN

Agrarisch bedrijfsadviseur van
ABAB, Veghel

Foto: Gertjan Zevenbergen

bedrijf”, meent hij. “Een gezinsbedrijf met een klein deel vreemde arbeid is voorlopig wat veel boeren willen. En in de keuze voor groei in melkquotum speelt ook de noodzaak voor vervanging en uitbreiding van gebouwen een belangrijke rol.”

Het natuurlijke verloop maakt het melkquotum overbodig. Of het melkquotum blijft of wordt afgeschaft, maakt wat de productie betreft voor Nederlandse boeren dan nog nauwelijks wat uit. Ook de gedachte dat kleine bedrijven alleen mét quotum toekomst hebben, wordt door de adviseurs niet gedeeld. Nooijen: “Kleine bedrijven hebben in beide gevallen geen bestaansrecht. Bedrijven die onder de kostprijs draaien, zo’n 35 tot 40 procent van het totaal, redden het in beide gevallen niet.”

Leveringsrechten zuivel

Intussen gaan in de zuivelsector stemmen op leveringsrechten in te voeren, zodra de quotering wordt afgeschaft. De Nederlandse zuivelindustrie is namelijk gebaat bij beperking van de productie. Het rendement op de standaard zuivelproducten, is met krap twee procent bijzonder laag. In het buitenland daarentegen, kunnen zij marges van wel acht procent halen. Dat zij hun productie niet verleggen naar het buitenland komt omdat zij de plicht hebben om de melk van hun leden af te nemen. Om te voorkomen dat het melkaanbod flink stijgt na afschaffing van het quotum, wordt in zuivelkringen nagedacht over leveringsrechten. En enkele veehouders die de invoering voor willen zijn, overwegen al aandelen van de zuivelonderneming te kopen, om zo het recht op levering veilig te stellen.

Remmelink gelooft niet in leveringsrechten. “De zuivelindustrie is erbij gebaat haar grondstoffen

zo goedkoop mogelijk in te kopen en dat is dus bij een melkoverschot.”

De bedrijfsadviseurs vinden het beleggen in een zuivelonderneming op zich niet verkeerd. Beleggen is een goede optie voor veehouders die hiervoor de financiële middelen hebben – al is spreiding in de beleggingsportefeuille wel gewenst. Al je geld in een zuivelonderneming steken is vanwege dreigende voedselschandalen riskant. Maar kopen om je leveringsrechten veilig te stellen? Nooijen: “Dat is kopen met een verkeerd doel. Dat zal ik mijn klanten niet adviseren.”

Quotum verkopen?

Melkquotum levert tegenwoordig zoveel op dat verkoop aantrekkelijk lijkt. Sommigen adviseren boeren dan ook om hun rechten flink te gelde te maken nu het nog kan. Ook toenmalig minister Brinkhorst adviseerde boeren jaren geleden al om hun geld te pakken, zodat zij de komende jaren niet meer zouden hoeven werken. De twee bedrijfsadviseurs kennen de verhalen en nemen er onmiddellijk afstand van. Daarvoor ben je geen boer, is de algemene conclusie. Verkopen van quotum staat haast voor stoppen met je bedrijf of het financieel niet meer kunnen bolwerken. Mee eens, vindt Remmelink. ‘Boeren’ is niet het allermeeeste geld verdienen; als boer wil je ook lekker kunnen werken. Achter de geraniums zitten, is niks voor boeren. Dat moeten zij dan ook niet doen.

Melkquotum blijft

Ondanks dat het melkquotum voor Nederland eigenlijk geen nut meer heeft in het beperken van de landelijke productie, verwachten Remmelink en Nooijen toch dat Nederlandse melkveehouders het komende decennium niet zullen

ontkomen aan een vorm van melkquotering. Hoewel hun argumenten verschillend zijn, hebben die één overeenkomst: ze hebben niks meer te maken met het aloude doel van het quotumstelsel: inperken van de melkveehouderij.

Remmelink: “De melkquotering heeft de afgelopen twintig jaar in Europa goed gefunctioneerd. De EU zal dan ook nog drie keer nadenken voordat zij de quotering overboord zet. Verder leven er in Brussel 10.000 ambtenaren van het quoteringstelsel. Die kan de EU niet zonder meer op straat zetten.” Ook verwacht hij dat minister Zalm gaat sputteren, als deze overheidsmelkkoe wegvalt. Van elk transactiebedrag vloeit een aanzienlijk deel in de staatskas. Bij benadering gaat het om zo’n twintig miljoen euro.

Een ander belangrijke reden waarom boeren zouden moeten strijden voor behoud van het melkquotum, is de gunstige fiscale verrekening. De accountantskantoren constateren dat er veel geïnvesteerd wordt in melkquota, op basis van vooruitgeschoven aflossingen. Door quotum te kopen en niet af te lossen op dit (tot nu toe) waardebehoudende product, kunnen zij fors besparen op de afrekening van de fiscus. Als het melkquotum verdwijnt en er komt niks voor in de plaats, dan zullen veel melkveebedrijven in liquiditeitsproblemen komen, verwacht Remmelink. Dan moet er ineens veel meer belasting worden betaald. “Van alle productiemiddelen bepaalt quotum namelijk rechtstreeks de groei ofwel de bedrijfsomvang. Grond kun je huren, machines en gebouwen zijn toch nodig, maar quotum behield tot nu toe zijn waarde, terwijl je die toch mocht afschrijven.” Mijn visie is dat er vanwege deze reden een productiebeperkende factor moet blijven. Het melkquotum is dan nog niet zo’n slechte keuze.